

F. t. beslutn. vedr. behandling af asylansøgninger i Flygtningenævnet

ker det nævnets rolle, at der sidder repræsentanter fra henholdsvis Indenrigsministeriet og Udenrigsministeriet i nævnet. Det er derfor forslagsstillernes opfattelse, at ministerierne ikke bør være repræsenteret i Flygtningenævnet, men at de bør erstattes af yderligere en repræsentant fra Advokatrådet og en fra Dansk Flygtningehjælp.

Afvisning af nyt bevismateriale

Efter de gældende regler kan Flygtningenævnet afvise fremlæggelse af dokumenter eller andre bevismidler for nævnet, hvis dokumenterne kunne være fremlagt under Udlændingestyrelsens behandling af sagen (udlændingelovens § 54, stk. 2).

Det kan betyde, at relevante oplysninger ikke kommer til at indgå i afgørelsen. Det er i den forbindelse værd at bemærke, at asylansøgere først i forbindelse med asylsagens behandling i Flygtningenævnet får beskikket en advokat. De nye oplysninger kan også skyldes, at asylansøgeren først i forbindelse med afslaget fra Udlændingestyrelsen bliver opmærksom på, hvilken del af asylmotivet der er relevant, og dermed, hvilke dokumenter der bør fremlægges.

En afskaffelse af retten til at afvise nye oplysninger vil endvidere bringe Flygtningenævnet tættere på almindelig domstolspraksis, idet et bevis, som haves til stede, ifølge retsplejelovens § 880, stk. 1, ikke kan nægtes ført med den begrundelse, at det ikke er anmeldt til modparten i tilstrækkelig tid.

Efter det oplyste anvendes bestemmelsen om afvisning af materiale kun sjældent. Dens mulige anvendelse er imidlertid en svækkelse af asylansøgers retssikkerhed.

Skriftlig behandling

En asylansøger har normalt ret til at forelægge sin sag mundtligt for Flygtningenævnet. Der er imidlertid en række undtagelser fra denne hovedregel.

En af de væsentlige undtagelser er, når en ansøgning indgives fra tredjeland. Hvis Udlændingestyrelsen har meddelt afslag på asyl under henvisning til, at ansøgeren ikke har tilknytning til landet, behandles sagen altid skriftligt. Hvis afslaget er givet under henvisning til, at asylansøgeren ikke anses for at være forfulgt, kan Flygtningenævnets formand henvise sagen til skriftlig behandling.

Den skriftlige behandling kan medføre, at mange oplysninger ikke bliver givet. Ved ansøgninger fra tredjeland er oplysningerne på skrift endvidere ofte meget sparsomme. Det kan derfor have stor betydning, at den pårørende i Danmark får mulighed for at fremlægge sagen mundtligt.

Flygtningenævnets formand kan henvise sager, der anses for grundløse, til skriftlig behandling. Denne ret burde ikke være relevant, idet ansøgninger, der bliver behandlet i Flygtningenævnet, tidligere er accepteret som værende ikke åbenbart grundløse. Tilsvarende bør der i sager om indrejsende familiemedlemmer være mulighed for, at det indrejsende familiemedlem kan afgive sin forklaring mundtligt.

Ankeinstans til Flygtningenævnet*Folketingets Ombudsmand*

Indtil 1996 var ombudsmanden en slags sikkerhedsventil, idet en asylansøger kunne bringe sin sag videre til Folketingets Ombudsmand. Denne mulighed blev fjernet af Folketinget i 1996. Det var en følsom sag, fordi ombudsmanden var den eneste instans, der kunne gribe ind, hvis retssikkerheden ikke var tilstrækkelig. Man vedtog derfor, at man nøje ville følge Flygtningenævnets praksis. Det var nemlig en forudsætning for ændringen, at retsgarantier for Flygtningenævnets praksis blev overholdt. Det hedder i betænkningen over lovforslag nr. L 57 (Folketingstidende, tillæg B side 871, folketingsåret 1995-96), at »flertallet vil være meget opmærksom på og følge nøje med i, om de retsgarantier, som i dag findes i forbindelse med behandlingen i Flygtningenævnet, og som har været medvirkende årsag til, at man har fundet at kunne undtage Flygtningenævnets afgørelser fra klageadgang til ombudsmanden, bliver iagttaget, således at forudsætningerne ikke brister på dette punkt.« Det er forslagsstillernes opfattelse, at det har vist sig, at retsgarantierne i Flygtningenævnets praksis ikke er tilstrækkelige.

Den retssikkerhed, som ombudsmanden gav, var imidlertid begrænset. Ombudsmanden kunne påse, at sagerne var blevet korrekt behandlet. Han kunne ikke vurdere selve afgørelsen. Det var derfor også kun 2-3 pct. af de flygtningenævns sager, han fik, der medførte kritik eller henstillinger fra ombudsmanden. Det betød vel at mærke ikke, at afgørelserne blev ændret, men kun at Flygtningenævnet ville genvurdere sagerne.

Tre instanser i andre lande

I en meget stor del af de vesteuropæiske lande har man et system med tre instanser og i to lande fire instanser.

Der er to typer med mindst 3 instanser: En type, hvor det er det politiske niveau, der er den tredje instans. Det er tilfældet i Belgien og Frankrig.

I den anden type med en tredje instans er det en domstol, der er den tredje instans. Det gælder i Finland, Holland, Island, Italien (også med mulighed for